

ارزیابی خودکار ریسک سقوط از ارتفاع با استفاده از مدل اطلاعاتی ساختمان و پردازش تصویر

محمد رسولی منش (دانشجوی دکتری)

دانشکده هندسی عمران و محیط‌زیست، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

حسین تقاضی * (استادیار)

فرزاد چوکان (دانشجوی دکتری)

دانشکده هندسی عمران و محیط‌زیست، دانشگاه تهران

مصطفی داداشی حاجی (دانشجوی دکتری)

محمد حسین تمدنی فو (دانشجوی دکتری)

دانشکده هندسی عمران و محیط‌زیست، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

آسیب‌های جانی کارکنان پروژه را می‌توان به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل در ایمنی پروژه برآورد. روش‌های سنتی مانند استفاده از نظر خبرگان و مستندات حوادث پیشین، کارایی پایینی در شناسایی و تعیین میزان خطر ریسک‌های ایمنی دارد و رویکردهای نوین، همچون: مدل‌سازی اطلاعات ساختمان، پیاده‌سازی فرایندهای شناسایی ریسک‌های ایمنی و رتبه‌بندی آن‌ها را امکان‌پذیر می‌کنند. در پژوهش حاضر، مدلی جهت شناسایی و معرفی ریسک‌های ایمنی در پروژه‌ها معرفی شده است که محرک‌های ایمنی را در نقاط مختلف پروژه شناسایی و رتبه‌بندی می‌کند. تأثیر عامل افزایش ارتفاع و جنس سطح زیرین برای ارزیابی خطر سقوط از ارتفاع برسی و از مدل اطلاعاتی ساختمان برای مجسم‌سازی نتایج به‌منظور کاربرد در مدیریت ایمنی پروژه استفاده شده است. اطلاعات ورودی با استفاده از پردازش تصویر فراهم شده است که در پایگاه داده به مشخصات المان‌های ساختمانی مرتبط می‌شوند. نتایج حاصل از پژوهش حاضر به‌منظور پیش‌بینی مخاطرات سقوط از ارتفاع قابل استفاده است و قابلیت شناسایی و رتبه‌بندی نقاط خاکره خیز را دارد.

m_rasoulimanesh@aut.ac.ir
htaghaddos@ut.ac.ir
farzad.chokan@ut.ac.ir
mostafa.dadashi@aut.ac.ir
mhmmhsstef@aut.ac.ir

واژگان کلیدی: سقوط از ارتفاع، مدل‌سازی اطلاعات ساختمان، ایمنی، رتبه‌بندی ریسک.

۱. مقدمه

امروزه با گسترش شهرها و افزایش شهرنشینی نیاز به ساخت پروژه‌های بزرگ‌تر و پیچیده‌تر احساس می‌شود. پیچیدگی پروژه‌ها باعث افزایش عدم قطعیت‌های موجود در پروژه‌ها می‌شود که این امر ریسک‌های مختلفی را به پروژه تحمیل می‌کند. در چنین شرایطی مدیریت ریسک‌ها و عدم قطعیت‌های موجود در پروژه به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مدیران و ذی‌نفعان صنعت ساخت تبدیل شده است. بدین منظور برنامه‌ریزی در بخش‌های مختلف: زمان، هزینه، نیروهای انسانی، مدیریت بازار و غیره به صورت قطعی در ابتدای پروژه امکان‌پذیر نیست و مدیران پروژه، عدم قطعیت مذکور را در بخش‌های مختلف اعمال می‌کنند تا بتوانند پروژه‌ی خود را در زمان بهتر مدیریت کنند. مدیریت ایمنی پروژه‌ها، یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی است

* نویسنده مسئول

تاریخ: دریافت ۱۹/۴/۱۳۹۸، اصلاحیه ۲۳/۷/۱۳۹۸، پذیرش ۱۲/۱۲/۱۳۹۸.

DOI:10.24200/J30.2020.53198.2539

می‌دهند. ملکی تبار و همکاران [۱۶]، [۲۰] تعداد ۳۶۳ حادثه را در پایگاه‌های مختلف بررسی و میزان تلفات هر کدام را به درصد بیان کردند که در جدول ۲ ارائه شده است.^[۱۰]

همان‌طور که از مطالعات پیشین مشخص است، سقوط از ارتفاع از مهم‌ترین عوامل بروز حادثه در بخش‌های مختلف است. علی‌رغم اینکه پژوهش‌های مختلفی در راستای شناسایی و کاهش خطوات ریسک‌های ایمنی بیان شده است، اما سقوط از ارتفاع همچنان از مهم‌ترین موارد ریسک‌های ایمنی به شمار می‌رود که به نظر می‌رسد پژوهش‌های بیشتری در راستای شناسایی و تحلیل ریسک‌های سقوط از ارتفاع موردنیاز است.^[۱۲] یکی از نخستین نوشتارهایی که به شناسایی ریسک‌های ایمنی با استفاده از مدل سه‌بعدی هوشمند ساختمان پرداخت، نوشتار ژانگ و همکاران (۲۰۱۳)^[۱۳] بوده است. که در آن خطوات ساختمان به صورت خودکار شناسایی شده است. بدین منظور باید ابتدا قوانین موجود در زمینه‌ی ایمنی ترجمه (در صورت لزوم تفسیر) شود. در مرحله‌ی بعد، مدل اطلاعاتی ساختمان به منظور استخراج داده‌های مورد نیاز برای تطبیق قوانین آماده‌سازی شود و سپس با مدل‌های داده شده از نرم‌افزار اجرا شده و با استفاده از ابزارهای گرافیکی نمایش داده شود. برنامه‌ی مذکور به صورت خودکار محل‌هایی که نیاز به اقدامات لازم جهت کاهش ریسک‌های ایمنی دارند، را به صورت خودکار شناسایی می‌کند. نوشتار اخیر از فرایند مدل‌سازی اطلاعات ساختمان از دو جنبه بهره برده است. نخست آنکه مدل سه‌بعدی ساختمان را به کار می‌گیرد، یعنی از مختصات افقی، عمودی و ارتفاعی المان‌ها استفاده می‌کند. از طرف دیگر، پارامترهای زمانی را نیز محاسبه می‌کند. به عنوان مثال، ممکن است موقع احداث سقف، پرتابه وجود داشته باشد و هنگامی که دیوارها چیده شد، پرتابه شناسایی نشود. بنابراین پرنگاه‌های شناسایی شده، اطلاعات زمانی مخصوص خود نیز دارند و می‌توان در مرحله‌ی طراحی، برنامه‌ی زمان‌بندی آن‌ها را نیز ارائه داد تا بخش برنامه‌ریزی ایمنی پژوهه به صورت خودکار انجام شود. همان‌گونه که مشخص شده است، مدل اطلاعاتی ساختمان در کنار برنامه‌ی زمان‌بندی که شامل مدل چهار‌بعدی می‌شود، از یک طرف و قوانین اوشما در کنار تجربیات مدیریتی در قالب قوانین ایمنی از طرف دیگر وارد فرایند می‌شوند و قوانین موجود در کنار مدل چهار‌بعدی پیاده‌سازی و پس از برطرف شدن نقايس احتمالی موجود، اقدامات اصلاحی در

حوادث را در مدیریت ریسک ایمنی جست‌وجو کرده‌اند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که بسیاری از ریسک‌های ایمنی که به حوادث منجر می‌شوند، در مرحله‌ی طراحی و یا حتی در کارگاه نیز قابل شناسایی نبوده‌اند. بنابراین شناسایی ریسک‌های ایمنی در سال‌های اخیر موضوع بسیاری از پژوهش‌ها بوده است.^[۵] امروزه با توجه به رشد چشم‌گیر رویکردهای سه‌بعدی سازی مانند مدل‌سازی اطلاعات ساختمان کاربرد مدیریت ریسک ایمنی در مدل BIM^۱ می‌تواند سهم به سزاگی در کاهش آسیب‌های انسانی در کارگاه داشته باشد.

در پژوهش‌های مختلف ریسک‌های بسیاری وجود دارد که شناسایی و ارزیابی شدت آن‌ها، اهمیت بسیاری دارد. اگر مدیران ایمنی توانند میزان و شدت آن‌ها را به درستی تخمین بزنند، نتایج حاصل از بروز اتفاق‌های احتمالی در پروژه می‌توانند پژوهه را به مخاطره بیندازند.^[۴] در گذشته، مسائل ایمنی از روی نقشه‌های دو‌بعدی و استناد پژوهه بررسی می‌شدند و امکان شناسایی و تحلیل بسیاری از ریسک‌ها وجود نداشت. در پژوهشی در سال ۲۰۱۴^[۱۴]، تعدادی از سرپرست‌های کارگاه انتخاب و در دو گروه دسته‌بندی شدند. گروه اول فقط استناد، نقشه‌ها و تعدادی عکس از پژوهه در اختیار داشتند و گروه دوم در یک محیط مجازی از پژوهه قرار گرفتند. نتیجه‌ی به دست آمده نشان داد که گروهی که در محیط مجازی ریسک‌ها را مشاهده کردند، بیشتر از از گروه اول توانایی درک مخاطرات را داشتند؛ اما درنهایت هر دو گروه نتوانسته بودند به نحوی مطلوب ریسک‌های پژوهه را ارزیابی کنند. حتی مدیران پژوهه‌یی که سابقه‌ی کار بسیاری داشتند و دوره‌های مختلف ایمنی را گذرانده بودند، در تحلیل ریسک‌ها چندان موفق عمل نکرده بودند.^[۲]

پژوهش‌های مختلف ریسک‌های مختلف ایمنی را در دسته‌بندی‌های مختلفی گنجانده‌اند.^[۷] همچنین با بررسی تعدادی از حوادث، فراوانی آن‌ها را نیز اندازه‌گیری کرده‌اند تا مشخص شود که هر کدام از خطوات اشاره شده چه سهمی از حوادث را به خود اختصاص داده‌اند.^[۸] در این بین در بسیاری از پژوهش‌ها سقوط از ارتفاع به عنوان مهم‌ترین عامل آسیب‌های مختلف شناخته شده است. در ادامه، درصد حادثه‌های مختلف در برخی از پژوهش‌ها بیان شده است (جدول ۱).

در موارد دیگر نیز دسته‌بندی‌هایی انجام شده است که نشان می‌دهد آسیب‌های مربوط به سقوط افراد و یا اشیاء، درصد بالایی از تلفات ساختمانی را تشکیل

جدول ۱. پراکنندگی مخاطرات در پژوهش‌های پیشین.

عوامل مختلف حادثه	هوانگ و هیتزه ^[۹]	هاتیپکاراسلو ^[۱۰]	فوتزا و همکاران ^[۱۱]	ملکی تبار و همکاران ^[۱۲]	۲۰۱۰	۲۰۱۶	۲۰۱۶	۲۰۱۰	۲۰۱۶	۲۰۱۶	۲۰۱۶	۲۰۱۶
سقوط از ارتفاع	%۳۶,۳	%۷۵,۳	%۵۱,۷۱	%۴۵								
گیر کردن	%۲۴,۳	%۲۴,۱	%۲۲	%۲۳								
گرفتار شدن در فضای بسته	%۱۱,۶	-	%۶,۲۹	%۱۱								
شوك	%۱۳,۴	%۰,۰۶	-	%۷								
عوامل دیگر	%۱۴,۵	-	%۲۰	%۱۴								

جدول ۲. دسته‌بندی ارائه شده توسط ملکی تبار و همکاران.^[۱۰]

منبع	OSH A	NIOSH	نظرسنجی	مجموع
سقوط افراد و اشیا	۱۲ از ۲۷ (۴۴%)	۶۴ از ۱۰۵ (۶۱%)	۱۷ از ۲۱ (۸۱%)	(%)۶۰ از ۱۵۳ (۹۳)
برخورد با ماشین‌آلات	۵ از ۲۱ (۲۴%)	۷ از ۶۳ (۱۶%)	۵ از ۱۵ (۳۲%)	(%)۲۳ از ۱۷ (۶۹)
برق گرفتگی	۶ از ۱۰ (۶۰%)	۲۵ از ۸۳ (۴۲%)	۱ از ۵ (۲۰%)	(%)۴۳ از ۴۲ (۹۸)
خفگی و مدفعونشگی	۵ از ۱۲ (۷۵%)	۵ از ۱۷ (۲۹%)	۴ از ۴ (۱۰۰%)	(%)۵۵ از ۱۸ (۱۰)
مجموع	۱۱۱ از ۳۲ (۴۲%)	۲۲۸ از ۴۵ (۵۰%)	۲۷ از ۴۵ (۶۰%)	(%)۴۷ از ۳۶۳ (۱۰)

چرخه‌ی حیات پروژه و با توجه به نیاز ذنی‌نفعان پروژه می‌تواند استفاده شود. با توجه به ویژگی‌های BIM حتی می‌توان میران دسترسی ذنی‌نفعان مختلف را در مدل BIM محدود کرد، به نحوی که هر کدام از افراد، قابلیت مشاهده و یا تغییر اطلاعات تعریف شده را داشته باشند. دقت شود که در پایین ترین سطح تعریف اطلاعات، تمامی المان‌ها همراه با نام و نوع خاص خود را به همراه مختصات (X, Y, Z) خواهند داشت. نکته‌ی قابل توجه اینجاست که تمامی اطلاعات مذکور می‌توانند به هر صورت دلخواه بدون محدودیت خروجی گرفته شوند و یا عملیات جبری روی آن‌ها انجام شود. در جلسات طراحی و مدل‌سازی، طراحان و پیمانکاران و مدیران کارگاه به این نتیجه رسیدند که استفاده از مدل BIM، هم‌زمان با دیگر نقشه‌ها برای ارائه‌ی مدل تصویری مسائل ساخت‌پذیری بسیار مؤثر است و پیشنهاد شد که ارزیابی ساخت‌پذیری بر پایه‌ی BIM نیز در دستور کار جلسات اشاره شده قرار گیرد. در مقابل، رابطه‌ی بین اینمی و طراحی بسیار پیچیده است، اما مدل‌ها به عنوان ابزاری برای کمک به تبادل نظر بین طراحان و سازندگان توصیف شده‌اند، در عین حال ساخت دقیق مدل‌های مؤثر و کارآمد، ضروری هستند.^[۲۳]

پردازش اطلاعات بینایی توسط رایانه، نلاش عمدی پژوهشگران و دانشمندان در دهه‌های اخیر بوده است. پردازش تصاویر دیجیتال، یک زمینه‌ی گسترده‌ی علمی است، که براساس تجربیات مختلف در طول چند دهه توسعه یافته است. علم پردازش تصویری شامل الگوریتم‌های استخراج و بررسی اطلاعات موجود در یک تصویر دیجیتال است. تصویر نیز همانند بسیاری از سیگنال‌های دیگر در ابتدا آنالوگ است، که برای پردازش آن توسط ماشین باید با استفاده از مبدل آنالوگ به دیجیتال تابع نیز سطح روشنایی یا سطح خاکستری آن نقطه در تصویر نامیده می‌شود. هر تصویر دیجیتال از تعداد زیادی مرباعات کوچک به نام پیکسل یا عناصر تصویری تشکیل شده است. به عبارت دیگر، هر تصویر دیجیتال از قرار گرفتن پیکسل‌های مذکور در کثارت هم تشکیل می‌شود.^[۲۴]

زمانی که مختصات x و y ، پیکسل‌ها و مقدار تابع f همگی مقادیر محدود و گستره داشته باشند، یک تصویر دیجیتال در نظر گرفته می‌شود. گستره‌سازی مختصات x و y را نمونه‌برداری و گستره‌سازی سطح خاکستری را کوانتیزاسیون می‌نامند. یک تصویر دیجیتال، ماتریسی از اعداد حقیقی است که حاصل نمونه‌برداری و کوانتیزاسیون یک تصویر پیوسته به آنالوگ است. یک تصویر دیجیتال با سایز $M \times N$ ، یک ماتریس با M سطر و N ستون است، که مقدار هر درایه در یک سطر و ستون مشخص، سطح روشنایی را بیان می‌کند. تعداد پیکسل‌ها در عکس بهوسیله‌ی غلظت نقاطه یا همان رزولوشن که وضوح تصویر را مشخص می‌کند، تعیین می‌شود. این ویژگی با تعداد نقاط در اینچ و یا با تعداد ردیف و ستون‌های عکس مثلاً 480×640 یا 800×600 سنتیمتر می‌شود. پردازش دیجیتال می‌تواند شامل پردازش‌های سطح پایین که عموماً سنتیمتری می‌شود، یا ریزدانه باشد که می‌تواند مختصات x و y را نیز شامل کنند. مانند برای بالا بردن کیفیت یک تصویر به کار می‌رود و نیز شامل الگوریتم‌هایی، مانند کاهش نویز و کم یا زیاد کردن کشتراست تصویر و عمل تیز کردن تصویر است، باشد یا شامل پردازش‌های سطح میانی و سطح بالا باشد. اولین مرحله از زنجیره‌ی پردازش تصاویر دیجیتال، دریافت تصویر است. دستگاه‌های مختلفی برای دریافت تصویر وجود دارد که هر یک مبتنی بر روش به خصوصی کار می‌کنند که از آن جمله می‌توان به دوربین‌های عکس‌برداری و فیلم‌برداری و تصویر‌برداری با استفاده از اشعه‌ی X و تصویر‌برداری در باند مادون قرمز و تصویر‌برداری در باند رادیویی و غیره اشاره کرد.

پردازش تصاویر دیجیتال در بسیاری از شاخه‌های علوم و مهندسی متفاوت

شکل ۱. تأثیر جنس مصالح در سقوط از ارتفاع.^[۱۶]

کنار اقدام‌های اینمی سبب ایجاد گزارش اینمی به صورت خودکار می‌شوند، که این روش سبب افزایش عملکرد گزارش‌های اینمی می‌شود. همچنین فاینانو و پاسمن (۲۰۱۵)، تعداد ۳۰۷ مورد از سقوط اشخاص را بررسی کرده‌اند. این موارد در تعدادی از شهرهای بزرگ، مانند میلان در بین سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۰ میلادی اتفاق افتاده‌اند و در آن‌ها متغیرهای مختلفی، از جمله: سن، وزن، میزان ارتفاع سقوط و غیره در نظر گرفته شده است. قسمه‌ی سینه (۹۲٪)، ریه‌ها (۷۶٪)، قلب (۵۳٪) و کبد (۵۸٪) بیشترین آسیب‌دیدگی را در کل جمعیت نشان دادند. در نوشتر اخیر، ویژگی‌های شخصی افراد نیز در متغیرها دخیل شده است. اما در نهایت کلیه‌ی عوامل مختلف جمع‌آوری و معیارهای شدت آسیب بر اثر برخورد بیان شده است.^[۱۵] واضح است که چرخش بدن با توجه به ارتفاع‌های مختلف متفاوت است و با توجه به ارتفاع، آسیب به نقاط خاصی از بدن وارد می‌شود. به صورت کلی، آسیب‌ها در شکل ۱ مشاهده می‌شوند. افزایش ارتفاع سقوط باعث افزایش ارزی می‌شود. همچنین افزایش ارتفاع تا میزان خاصی، احتمال آسیب به سر در اثر واژگونی افراد را افزایش می‌دهد. به عبارت بهتر، در واژگونی اولیه‌ی افراد، احتمال آسیب به سر افزایش می‌باشد.^[۱۶]

کارتاون و همکاران (۱۹۹۷-۲۰۰۰)، در پژوهش‌های خود میزان معیار آسیب سر را با توجه جنس مصالح و درشت‌دانه یا ریزدانه بودن بررسی کرده‌اند. آن‌ها با استانداردسازی محیط، شامل: وزن و زنگی پرتاپی و جنس مصالح، آزمایش‌های مختلف را تکرار کرده و نتیجه‌گرفته‌اند که به صورت تقریبی هر چه مصالح درشت‌دانه تر باشد، معیار آسیب سر افزایش می‌باشد.^[۱۷]

کمترین ارتفاعی که یک جسم سقوط می‌کند و آسیب جدی به مغز فرد وارد می‌شود، ارتفاع بحرانی سقوط^۱ تعریف می‌شود، که برای مصالح مختلف متفاوت است. ارتفاع بحرانی سقوط برای بتن برابر $12/5$ فوت و برای ماسه 5 فوت در نظر گرفته می‌شود. بدین ترتیب نتیجه می‌شود که تأثیر سقوط از ناحیه‌ی سر برای سقوط بر روی بتن، 2 برابر سقوط بر روی ماسه خواهد بود.^[۱۸] در مدل BIM، اگر یکی از اجزاء پروژه بروزرسانی شود، این بروزرسانی در تمامی پلان‌ها و برش‌ها به صورت آنی اتفاق می‌افتد.^[۱۹] علاوه بر آن، اطلاعات در مدل‌های سه‌بعدی معمول، شامل نمایش‌های گرافیکی، مانند: خط، منحنی، و یا دایره هستند. در حالی که مدل اطلاعاتی شامل اطلاعات کاملی از المان‌ها مربوط به کل چرخه‌ی حیات پروژه را شامل می‌شود.^[۲۰] برای مثال، یک دریچه یا لوله در مدل BIM شامل تمام اطلاعات موجود در آن است، به نحوی که هر کدام از اطلاعات مذکور در طول

شکل ۲. نحوه ارتباط عوامل در چارچوب پیشنهادی.

ارزیابی مشخصات المان‌های پروژه به پایگاه داده‌ها وارد و ذخیره می‌شود. فرایند استخراج اطلاعات ثبت شده در محیط مذکور توسط رابط برنامه‌نویسی (API)^۴ در محیط Microsoft Visual Studio (۲۰۱۵) انجام شده است، که بدین ترتیب افزونه‌بی^۵ در نرم افزار Autodesk Navisworks (۲۰۱۶) ایجاد می‌شود که قادر است اطلاعات مذکور را در پایگاه داده‌ی Microsoft Access ذخیره کند (شکل ۲).

با تکمیل مدل چون ساخت پروژه و بعد از ثبت اطلاعات، میران خطر هر یک از المان‌های مدل با توجه به ورودی‌های ثبت شده در پایگاه داده، شامل: ارتفاع از کف زیرین، جنس مصالح زیرین و اینکه المان در لبه‌ی سطح واقع شده است یا خیر، میران ریسک محاسبه می‌شود. لبه‌های موجود در مدل به دو دسته‌ی خط‌رنگ و یعنی تقسیم می‌شوند. استفاده از مدل چون ساخت این امکان را به کاربر می‌دهد که لبه‌های اجرا شده را که در یک مرحله از فعالیت‌های پروژه در حالت خط‌رنگ قرار دارند و در مراحل بعدی به حالت این تغییر می‌کنند، از هم تمیز دهد.

با توجه به همگیر شدن استفاده از مدل‌سازی اطلاعات ساختمان در فاز طراحی و ساخت پروژه و مشاهده‌ی آثار بالقوه‌ی آن در کاهش هزینه‌های مربوط به فازهای اخیر و همچنین مزایای دیگر آن، لزوم استفاده از BIM را بیش از پیش در ارزیابی اینمی پروژه آشکار می‌سازد. با کدنویسی انجام شده در پژوهش حاضر در راستای بهبود عملکرد سنتی مدیریت اینمی پروژه‌های ساخت، دو فاز BIM و مدیریت اینمی در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. این چارچوب با توجه به ملاحظات اینمی، نقاط خاکره خیز را تعیین می‌کند. ویگی دیگر پژوهش حاضر، استفاده از مدل سه‌بعدی زیرساخت و استفاده از قابلیت‌های مدل‌سازی اطلاعات ساخت به منظور سیستماتیک کردن فرایند دریافت و انتقال اطلاعات در دوران بهره‌برداری و مصورسازی اطلاعات است. یکی دیگر از قابلیت‌های روش مذکور، انعطاف‌پذیری و قابلیت پیاده‌سازی آن در انواع مختلف زیرساخت‌های ساخت که در پژوهش حاضر با توجه به مطالعه‌ی موردي در نظر گرفته شده، ساختمان اداری در شهر تهران به عنوان پروژه‌ی موربدیحث انتخاب شده است. در واقع روش پیشنهادی قابلیت اتصال به مدل BIM انواع زیرساخت‌ها را با تغییر اطلاعات مرتبه با اعضاء آن دارد و با بروزرسانی مدل، مناطق پر ریسک در مجمع اداری به صورت زنگ‌آمیزی شده نمایش داده می‌شود، تا تدبیر لازم برای مقابله با مخاطرات شناسایی شده اتخاذ شود.

فاز BIM مربوط به مدل کردن اطلاعات ساختمان است که در اینجا اطلاعات مرتبط با مخاطرات اینمی یک مجتمع اداری به آن وارد شده است. مطالعه‌ی موردي که برای پژوهش حاضر استفاده شده است، یک ساختمان با زیربنای ۱۰ هزار متراً مربع در شهر تهران بوده است. پروژه‌ی حاضر، ۱۰ طبقه در زمان پیاده‌سازی پژوهش در مرحله‌ی اجرای اسکلت بتی داشته است. برای پیاده‌سازی BIM احتیاج به مدل سه‌بعدی از ساختمان بوده و مدل استفاده شده در پژوهش حاضر در نرم افزار Autodesk Revit (۲۰۱۶) مدل شده است. مدل اشاره شده پس از

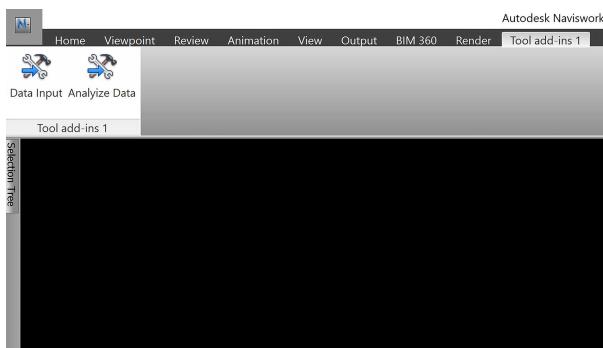
کاربرد دارد. اولین سعی و نلاش برای گسترش پردازش تصاویر دیجیتال به سال ۱۹۶۴ بر می‌گردد که توسط ناسا به منظور گرفتن عکس از سطح ماه انجام شد. بعد از پردازش تصاویر دیجیتال در حوضه‌های مختلف علوم، مانند: پژوهشی، زیست‌شناسی، و حتی هواشنوردی به منظور پیش‌بینی وضع آب و هوا و نقشه‌برداری و کاربردهای نظامی و دفاعی و کنترل ترافیک شهری استفاده شده است. در سال‌های اخیر مطالعاتی مبنی بر پردازش تصاویر دیجیتال تقریباً در هر بخش از زمینه‌ی مهندسی عمران انجام و گزارش شده است که از آن جمله می‌توان به ارزیابی وضعیت تنفس در روسازی، بازرسی وضعیت سلامت پل‌های آمریکا،^۶ تغییرشکل المان‌های فولادی در دماهای بسیار بالا،^۷ نمایان ساختن مشخصات خاص در مصالح مرکب و چند جنسی، بررسی فرایند انتشار ترک،^۸ آشکارسازی الگوی شکست، و غیره اشاره کرد.

سون و همکاران (۲۰۱۹) از پردازش تصویر برای جانمایی کارکنان در کارگاه عمرانی استفاده کردند و با تحلیل مکانی کارکنان در بستر زمان، مخاطرات احتمالی به صورت آنی توسط تیم مدیریت اینمی پروژه تعیین شده و مداخلات موردنیاز به انجام رسیده است.^۹ ژانگ و همکاران (۲۰۱۸)، مدلی به منظور به کارگیری اطلاعات استخراج شده توسط پردازش تصویر در مدل چهار بعدی پروژه توسعه دادند. در پژوهش اخیر، از اطلاعات واقعی شرایط کارگاه و اقدام آن با برنامه‌ی زمان‌بندی پروژه به منظور اتخاذ راهبردهای مناسب اینمی استفاده شده است.^{۱۰}

با توجه به اینکه در زمان اجرای پروژه، جنس مصالح کف سقوط در طول زمان با توجه به دبی مصالح، انبار تجهیزات و مراحل اجرایی متغیر است، استفاده از پردازش تصویر برای شناسایی خودکار جنس سطح زیرین در پژوهش اخیر استفاده شده است. برای مثال، سطح بین ریزی‌شده‌ی رامی‌توان در نظر گرفته که در حالت عادی، جنس کف سقوط در آن بتئی و سخت بوده است؛ ولی در برده‌هایی از زمان اجرا، با دبی شن و ماسه در آن سطح، جنس کف سقوط به حالت نرم تغییر کرده است. پژوهش اخیر، چنین تغییراتی را در فاز اجرایی پروژه در نظر گرفته است و با استفاده از اطلاعات پردازش شده و ارتفاع سقوط که از مدل اطلاعات ساختمان استخراج می‌شود، ریسک سقوط از ارتفاع را در هر نقطه از پروژه محاسبه کرده است. با وجود تلاش‌های صورت گرفته به منظور خودکارسازی فرایندهای مدیریت در بستر مدل‌سازی اطلاعات ساختمان، پژوهشگران کمی از تکنولوژی‌های نوین در ترکیب با مدل اطلاعاتی ساختمان به منظور ارزیابی خودکار ریسک سقوط از ارتفاع استفاده کرده‌اند. به صورت خاص، نتایج به کارگیری پردازش تصویر به عنوان تولیدکننده‌ی خودکار اطلاعات و پایگاه داده در بستر مدل اطلاعاتی ساختمان به عنوان سیستم نگهداری و تحلیل اطلاعات برای ارزیابی ریسک سقوط از ارتفاع بررسی شده است.

۲. روش پژوهش

امروزه با افزایش کاربرد BIM، جنبه‌های مختلفی از این تکنولوژی به روی فعالان حوزه‌ی اینمی گشوده شده است. درک جایگاه BIM در بهبود فرایند ارزیابی اینمی و ذخیره‌سازی اطلاعات مربوط به آن می‌تواند منجر به افزایش سرعت و دقیقت در مدیریت اینمی پروژه‌های ساخت شود. در پژوهش حاضر، سیستمی متشکل از چارچوب BIM و مدیریت اینمی به صورت یکپارچه و در کنار هم استفاده شده است. پژوهش حاضر، به منظور ارزیابی شرایط اینمی به انجام رسیده و مدیریت اینمی با استفاده از مدل اطلاعاتی ساختمان انجام شده است. در مدل BIM، ابتدا به وسیله‌ی فضای گرافیکی ارتباط با کاربر (GUI)^{۱۱} اطلاعات

شکل ۴. افزونه‌ی ایجاد شده در محیط Autodesk Navisworks

مسئولیت کاهش بعد عکس‌های ورودی را بر عهده دارد. در واقع عکس ورودی به لایه‌ی ۲D MaxPulling چار فرایند کاهش پیکسل شده و عکس خروجی با ابعاد کوچک‌تر که ماهیت عکس مادر را حفظ کرده است، به لایه‌های بعدی انتقال داده می‌شود. نوع سوم لایه‌ها، ابعاد دو بعدی پیکسل‌های هر عکس را به صورت خطی و پشت سر هم به برداریک بعدی تبدیل می‌کنند تا به عنوان ورودی برای لایه‌ی Dense استفاده شود. آخرین نوع لایه‌ها، اصلی ترین لایه‌ی شبکه‌ی عصی است، که در آن تمام نورون‌ها به یکدیگر متصل هستند. برای آموزش شبکه‌ی عصی از ۱۹۱ عکس شن و ۱۸۷ عکس بتن و برای آزمون مدل نیاز از ۲۵ عکس شن و ۲۵ عکس بتن استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون، دقت ۸۸ درصدی را نشان دادند.

اطلاعات خروجی از مدل پردازش تصویر به عنوان مشخصات، به المان‌هایی که از مدل اطلاعات ساختمان استخراج و در پایگاه داده طراحی شده‌اند، ذخیره می‌شوند، می‌پونددند. ادغام اطلاعات خروجی از مدل و نوع جنس مصالح زیرین، امکان انجام محاسباتی که قبلاً در همین بخش مطرح شده‌اند را فراهم می‌آورد. شکل ۵، الگوریتم ارائه شده در پژوهش حاضر برای ترکیب تکنولوژی‌های مدل‌سازی اطلاعات ساختمان، پایگاه داده و پردازش تصویر را به منظور تعیین عامل ریسک سقوط از ارتفاع با فرض وجود دو نوع مصالح زیرین شن و بتن نشان می‌دهد.

```

    doc.Models.OverridePermanenetColor(yourSearchResult, color)
    Dim MipPoint As New point3D(MinX, MinY, MinZ)
    Dim MaxPoint As New point3D(MaxX, MaxY, MaxZ)
    Dim VBox As New BoundingBox3D(MipPoint, MaxPoint)

    YourSearchResult.clear()

    YourSearchResult.AddRange(ActiveDocument.Models.RootItemDescendantsAndSelf.Where(Function(x) VBox.Contains(x.BoundingBox)))
    For Each item In YourSearchResult
        Dim myDataRow As DataRow
        myDataRow = DataTables.NewRow
        ClassProperty = item.PropertyCategories.FindPropertyByDisplayName("Element", "Elevation at Top")
        MinX = item.BoundingBox.Min.X
        MinY = item.BoundingBox.Min.Y
        MinZ = item.BoundingBox.Min.Z
        MaxX = item.BoundingBox.Max.X
        MaxY = item.BoundingBox.Max.Y
        MaxZ = item.BoundingBox.Max.Z

        If Not VBox.IsEmpty Then
            Dim Imipoint As New Point3D(MinX - 1, MinY + 1, MinZ - 1)
            Dim Imipoint As New Point3D(MaxX + 1, MaxY + 3, MaxZ)
            Dim VBox As New BoundingBox3D(Imipoint, Imipoint)
            YourSearchResults.AddRange(ActiveDocument.Models.RootItemDescendantsAndSelf.Where(Function(x) VBox.Contains(x.BoundingBox)))
        End If
    Next

```

شکل ۳. بخشی از کد نوشته شده در محیط VB.net برای ایجاد افزونه Autodesk Navisworks

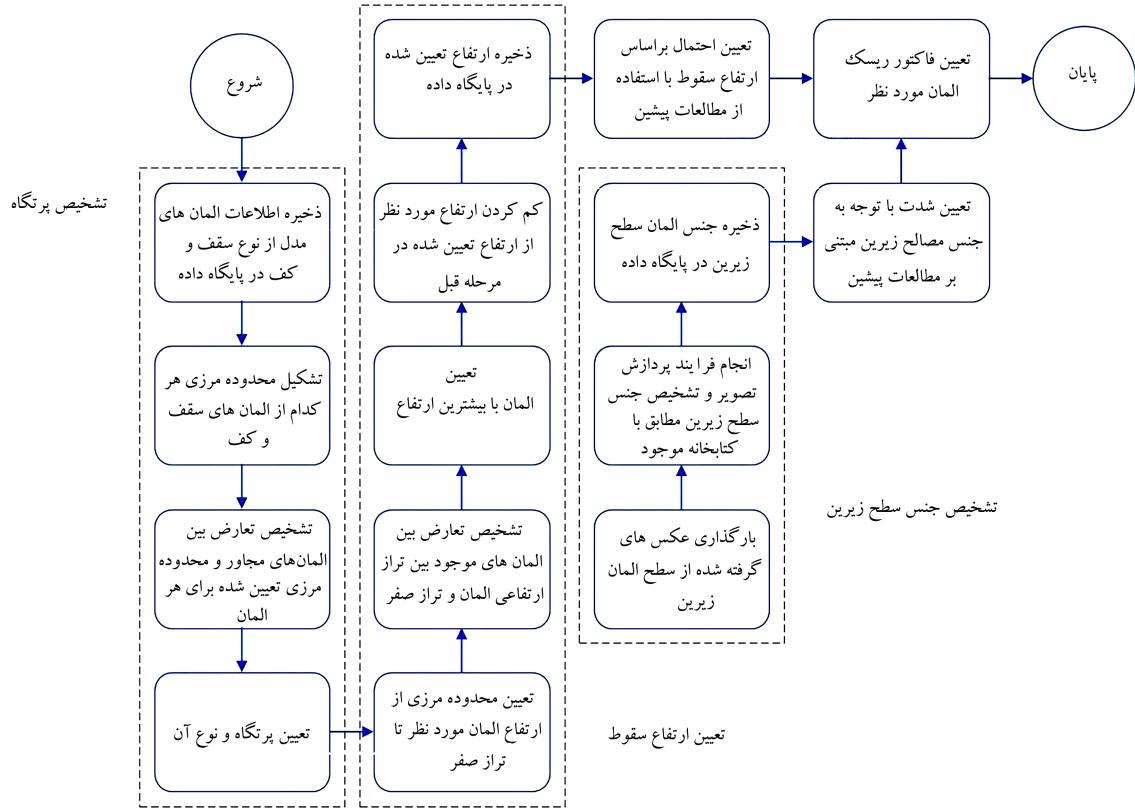
تکمیل شدن وارد نرم‌افزار Autodesk Navisworks (۲۰۱۶) می‌شود. نرم‌افزار اخیر فقط قابلیت نمایش، پیمایش، ذخیره‌سازی و مصورسازی اطلاعات را دارد و قادر به مدل‌سازی نیست. مراحل کار بدین صورت است که با استفاده از رابط برنامه‌نویسی (API) Autodesk Navisworks به DataInput افزونه‌ی Autodesk Navisworks اضافه می‌شود، سپس با انتخاب افزونه‌ی ذکر شده، در وله‌ی اول به تمامی اعضاء مدل به صورت اتوماتیک شناسه‌ی (ID) منحصر به فردی در قسمت مشخصات^۶ هر عضو اختصاص می‌بندد که این اقدام به این دلیل در سیستم پیش‌بینی شده است که در بعضی از مدل‌ها، شناسه‌ی منحصر به فردی برای تمامی المان‌ها تعریف نشده است. در مرحله‌ی بعد، برای ارتباط با پایگاه داده‌ی Access به منظور ذخیره‌سازی اطلاعات، باید نشانی قرارگرفتن فایل پایگاه داده وارد شود. پس از اتصال افزونه به پایگاه داده، در گام بعدی در محیط نرم‌افزار Autodesk Navisworks اعضا به ترتیب انتخاب می‌شوند و همچنین امکان بزرگ‌نمایی بر روی اعضا فراهم شده است تا کاربر بتواند با توجه به موقعیت مکانی، چگونگی روند تعیین جنس مصالح سطح زیرین را داشته باشد. در مرحله‌ی کنونی، کاربر می‌تواند اطلاعات مدل برای تعیین جنس سطح زیرین استفاده کند و یا اینکه با استفاده از پردازش تصویر و عکس‌های بازگذاری شده، جنس مصالح کف زیرین برای محاسبه‌ی اثر ریسک سقوط استفاده کند. قسمتی از کد نوشته شده برای ارتباط با API و پایگاه داده‌ها در شکل ۳ و افزونه‌ی ایجاد شده در محیط Autodesk Navisworks در شکل ۴ مشاهده می‌شود.

یکی از نقاط عطف سیستم ارائه شده، تعیین خودکار جنس مصالح زیرین با استفاده از پردازش تصویر^۷ است. در این راستا و با به کارگیری الگوریتم، شبکه‌ی عصبی مصنوعی^۸ با لایه‌های ترتیبی استفاده شده است. مدل توسعه داده شده در پژوهش حاضر از نوع Image Classification است تا بتواند عکس ارائه شده از سطح زیرین را در یکی از دسته‌های شن یا بتن قرار دهد. برای پیاده‌سازی شبکه‌ی عصبی مذکور از کتابخانه Keras در زبان برنامه‌نویسی Python استفاده شده است. تعداد ۷ لایه متشکل از ۴ نوع Conv ۲D، MaxPulling ۲D، Flatten و MaxPooling ۲D در الگوریتم مذکور استفاده شده است. لایه‌ی نوع اول با استفاده از توابع انتقال Dense در الگوریتم مذکور استفاده شده است. لایه‌ی نوع اول با استفاده از توابع انتقال و دوران ریاضیاتی، تصاویر را دچار دگرگونی می‌سازد و تansor پیکسل‌های تصویر ورودی را به صورت خروجی به لایه‌ی بعد ارسال می‌کند. لایه‌ی

۳. پیاده‌سازی و تحلیل نتایج

از آنجایی که مدل BIM شامل مدل کامل بروزه‌ی مورد مطالعه است و همچنین با توجه به اینکه در نرم‌افزار Navisworks نمی‌توان هیچ تغییری بر روی مدل ایجاد و فقط می‌توان از ابزار پنهان کردن استفاده کرد، به لزوم منحصر کردن مدل به المان‌های صفحه‌ی در سطح مختلف جهت سهولت در ورود اطلاعات و روند ارزیابی توجه می‌شود بنابراین المان‌هایی که بررسی آن‌ها با توجه به جانمایی از حوزه‌ی بررسی مطالعه‌ی موردي خارج بوده است، به طور خودکار از حالت نمایش خارج شدند تا مدل نهایی که جهت پیاده‌سازی سیستم از آن استفاده شده است، حاصل شود.

یکی از مواردی که اهمیت بسیار زیادی در فرایند تصمیم‌گیری دارد، اطلاع از وضعیت فعلی عملکرد المان‌های مدل است، همان‌گونه که ذکر شد، اطلاعات مذکور در پایگاه داده Access ذخیره می‌شوند، ولی وقتی که حجم اطلاعات ذخیره شده زیاد باشد، درک این وضعیت و فرایند بازبینی تک به تک وضعیت‌ها و همچنین حصول اطمینان از دقیق بودن اطلاعات ذرایند بازرسی، امری دشوار و زمان‌بر می‌شود؛

شکل ۵. الگوریتم سیستم ارائه شده در پژوهش حاضر.

۶. ستون Impact: در این ستون میزان اثربارهای ستون های قابل محاسبه می شود. در پژوهش حاضر، ضریب افزاینده بی برای بتن نسبت به شن در نظر گرفته شده است. این ضریب در ارتفاع ضرب و مقدار Impact حاصل می شود.^[۲۰]

۷. ستون Risk Factor: در این ستون عامل ریسک برای هر المان محاسبه می شود که حاصل ضرب ستون Probability در Impact است.

۸. ستون رنگ: تقسیم بندی رنگی به منظور اعمال در مدل سه بعدی در این سلول ها وارد می شود. چهار رنگ قرمز، نارنجی، زرد و سبز نشانگرهای میزان ریسک المان ها هستند. برای ریسک های بالاتر از ۰/۵، رنگ قرمز فرض شده است. به همین منوال برای ریسک های بین ۰/۵ و ۱/۵، بین ۱/۵ و ۰/۷۵ و کمتر از ۰/۷۵ به ترتیب رنگ های نارنجی، زرد، و سبز اتخاذ می شود.

نتایج پژوهش حاضر حاکی از بالاتر بودن سطح نسبی خطر در لبه های بیرونی سطح پرتوزه به نسبت بازشو های داخلی است. این سطح خطر بالاتر هم در نقاطی با جنس سطح زیرین نرم (شن) و هم در نقاطی که جنس سطح زیرین آنها سخت (بتن) بوده اند، مشهود است که می تواند حاکی از تأثیر بالاتر ارتفاع سقوط نسبت به جنس سطح زیرین در ریسک ناشی از سقوط از ارتفاع باشد. این مستله را می توان با در نظر گرفتن این موضوع که معمولاً در بازشو های درون سطحی، جنس سطح زیرین از نوع سخت و بتتی بوده و با این حال ریسک سقوط از ارتفاع این نقاط کمتر است، توجیه کرد.

به منظور اعتبارسنجی مدل ارائه شده، مصاحبه بی با مدیران و تصمیم گیران پژوهش که در حوزه ایمنی تخصص داشتند، انجام شد و در آن یک بار نقصه های دو بعدی کد پروژه توسط آنها بررسی شد و از آنها خواسته شد تا نقاط حاده خیز را تعیین

بنابراین یکی از امکاناتی که قبل از تحلیل نتایج، سیستم پیشنهادی در اختیار کاربر قرار می دهد، مصورسازی حاصل از سیستم ارزیابی اینمی است. مطابق با روشی که در فصل روش پژوهش بدان اشاره شد، برای مدل موردنظر عوامل تأثیرگذار در تعیین ریسک هر المان در جدولی در پایگاه داده ذخیره می شود. نمونه بی از این اطلاعات در جدول ۳ ارائه شده است، که توضیح ستون های آن به این شرح است:

۱. ستون ID: عددی است که جهت منحصر به فرد کردن هر روش تعمیر در پایگاه داده در نظر گرفته می شود.

۲. ستون Item: نوع المان را در پایگاه داده مشخص می کند. المان ها به صورت خودکار و براساس الگوریتم تعیین شده به دو قسمت این، بدین معنی که هیچ حفره و فضای خالی در طرف خود ندارد و مستعد خطر که شامل المان هایی که در اطراف آنها امکان سقوط وجود دارد، تقسیم می شوند. المان های این با رنگ سفید نشان داده می شوند و محاسبات برای آنها انجام نمی شود.

۳. ستون Height: با پیمایش فضای زیرین، فاصله ای اولین المان موجود زیر المان مورد بررسی تعیین و به عنوان ارتفاع سقوط تعیین می شود.

۴. ستون Lower material: برای تعیین جنس سطح زیرین است که در محاسبه Impact تأثیرگذار خواهد بود.

۵. ستون حاضر از مطالعات پیشین پر می شود و نتایج مطالعات پیشین، الگوریتم تعیین احتمال براساس ارتفاع را مشخص می کند. این پارامتر براساس ارتفاع سطح و محل قرارگیری نقطه ای مورد بررسی و همچنین شرایط مکانی نقاط اطراف محاسبه می شود.^[۲۰]

جدول ۳. نتایج حاصل از پیاده‌سازی مدل.

ID	آیتم	ارتفاع (m)	ماده زیرین	احتمال (%)	ناتیج	فاکتور ریسک	ریگ
۱۰۰۱	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۰۲	خطرناک	۲۴/۵	بتن	۹/۸۲	۶۱/۵۲	۶/۰۲	قرمز
۱۰۰۳	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۰۴	خطرناک	۲۱	بتن	۲/۱۶	۵۲/۵	۱/۱۳	زرد
۱۰۰۵	خطرناک	۱۰/۵	بتن	۱/۵۶	۲۶/۲۵	۰/۴۱	سبز
۱۰۰۶	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۰۷	خطرناک	۷	شن	۳/۷۴	۷	۰/۲۶	سبز
۱۰۰۸	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۰۹	خطرناک	۱۰/۵	بتن	۳/۷۴	۲۶/۲۵	۰/۹۸	زرد
۱۰۱۰	خطرناک	۲۱	بتن	۰/۲۰	۵۲/۵	۰/۱۰	سبز
۱۰۱۱	خطرناک	۳/۵	بتن	۰/۱۲	۸/۷۵	۰/۰۱	سبز
۱۰۱۲	خطرناک	۲۴/۵	شن	۹/۸۲	۲۴/۵	۲/۴۱	نارنجی
۱۰۱۳	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۱۴	خطرناک	۳/۵	بتن	۰/۲۰	۸/۷۵	۰/۰۲	سبز
۱۰۱۵	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۱۶	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۱۹	خطرناک	۱۰/۵	بتن	۱/۵۶	۲۶/۲۵	۰/۴۱	سبز
۱۰۲۰	خطرناک	۲۱	شن	۰/۰۱	۲۱	۰/۰۰	سبز
۱۰۲۱	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۲۲	خطرناک	۲۸	شن	۰/۰۲	۲۸	۰/۰۱	سبز
۱۰۲۳	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۲۴	ایمن	-	-	-	-	-	-
۱۰۲۵	خطرناک	۱۰/۵	بتن	۹/۸۲	۲۶/۲۵	۲/۵۸	قرمز
۱۰۲۶	خطرناک	۱۰/۵	بتن	۹/۳۸	۲۶/۲۵	۲/۴۶	نارنجی
۱۰۲۷	خطرناک	۱۷/۵	بتن	۶/۸۰	۴۳/۷۵	۲/۹۸	قرمز
۱۰۲۸	خطرناک	۷	شن	۳/۷۴	۷	۰/۲۶	سبز
۱۰۲۹	خطر	۲۱	شن	۹/۳۸	۲۱	۱/۹۷	نارنجی
۱۰۳۰	خطرناک	-	-	-	-	-	-

شناسایی و ارزیابی ریسک توسعه داده شده است. نتایج ارزیابی ریسک المان‌ها، که خروجی سیستم است، با اتصال به مدل BIM، امکان تصویرسازی این اطلاعات را برای دست‌اندرکاران صنعت ساخت و نگهداری فراهم آورده است؛ همچنین موجب مکانیزه شدن فرایند‌های ذخیره و انتقال اطلاعات می‌شود که این امکانات باعث بهبود فرآیند ساخت در پروژه‌ها می‌شود و توانایی دست‌اندرکاران نگهداری را در تصمیم‌گیری مؤثث‌تر افزایش می‌دهد. از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به این مسئله اشاره کرد که جنس کف زیرین فقط از نوع بتن و شن در نظر گرفته شده است و در پژوهش‌های پیش رو می‌توان انواع مختلف مصالح موجود در کارگاه‌های عمرانی را به مجموعه‌ی مذکور اضافه کرد. چگونگی پوشش سطح نیز عامل مهم دیگری است، به طوری که اگر لایه‌ی نازکی از شن، سطح بتن رویی را بیوشاند، باید از روش‌های تشخیص بر مبنی عمق سنجی استفاده کرد. علاوه بر این، راهبردهای بهبود ایمنی، از جمله استفاده از نرده‌ها برای جلوگیری از سقوط در این مدل در نظر گرفته شده است، که می‌تواند به آن به عنوان اساس پژوهشی جدید توجه کرد. در این راستا، راهبردهای مختلف افزایش ایمنی کارگاهی به مدل وارد و مقایسه‌ی بین میزان تأثیرگذاری هر کدام انجام شده است.

کنند. در ادامه، مدل توسعه داده شده به نمایش گذاشته شد و نتایج حاصل به مدیران مذکور ارائه شد. در مرحله‌ی بعد از آن‌ها خواسته شد تا مقایسه‌ی بین کارایی مدل ارائه شده و روش‌های سنتی ارزیابی نقاط حاده‌خیز داشته باشند. تمامی افرادی که مصاحبه شدند، در مورد کاراتر بودن مدل ارائه شده در پژوهش حاضر نسبت به روش‌های سنتی اتفاق نظر داشتند.

۴. نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر به ارائه یک مدل شناسایی و ارزیابی ریسک‌های ایمنی جهت بررسی ریسک‌های ناشی از سقوط ارتفاع و جنس سطح زیرین در پروژه‌های صنعت ساخت با پروژه‌های ساختمانی پرداخته شده است. پژوهش حاضر بر روی یک پروژه‌ی واقعی (ساختمان وزارت جهاد کشاورزی) بررسی شد و نتایج مطابقی در اختیار قرار داد. روند ارزیابی ریسک‌ها با توجه به هندسه‌ی سطوح پروژه که براساس طراحی انجام شده در نظر گرفته می‌شود، قابل تغییر است و یک مدل جامع

پانوشت‌ها

1. building information modeling (BIM)
2. critical fall height
3. graphical user interface (GUI)
4. application programming interface (API)
5. plug in
6. properties
7. image processing
8. artificial neural network

منابع (References)

1. Cox, R.F., Issa, R.R.A. and Ahrens, D. "Management's perception of key performance indicators for construction", *Journal of Construction Engineering and Management*, **129**(2), pp. 142-151 (2003).
2. Perlman, A., Sacks, R. and Barak, R. "Hazard recognition and risk perception in construction", *Safety Science*, **64**, pp. 22-31 (2014).
3. Zhou, W., Whyte, J. and Sacks, R. "Construction safety and digital design: A review", *Automation in Construction*, **22**, pp. 102-111 (2012).
4. Swuste, P., Frijters, A. and Guldenmund, F. "Is it possible to influence safety in the building sector?: A literature review extending from 1980 until the present", *Safety Science*, **50**(5), pp. 1333-1343 (2012).
5. Zhou, Zh., Goh, Y.M. and Li, Q. "Overview and analysis of safety management studies in the construction industry", *Safety Science*, **72**, pp. 337-350 (2015).
6. Ding, L., Zhou, Y. and Akinci, B. "Building Information Modeling (BIM) application framework: The process of expanding from 3D to computable ND", *Automation in construction*, **46**, pp. 82-93 (2014).
7. John K, E. "Advantages of using 3-D CAD plant models on the construction site", *Computer-Aided Civil and Infrastructure Engineering*, **9**(6), pp. 435-444 (1994).
8. McKinney, K., Kim, J., Fischer, M. and et al. "Interactive 4d-cad", In *Proceedings of the 3ed Congress on Computing in Civil Engineering*, pp. 17-19, ASCE, Anaheim, CA (June, 1996).
9. Huang, X. and Hinze, J. "Analysis of construction worker fall accidents", *Journal of Construction Engineering and Management*, **129**(3), pp. 262-271 (2003).
10. Malekitabar, H., Ardestir, A., Sebt, M.H. and et al. "Construction safety risk drivers: A BIM approach", *Safety Science*, **82**, pp. 445-455 (2016).
11. Hatipkarasulu, Y. "Project level analysis of special trade contractor fatalities using accident investigation reports", *Journal of Safety Research*, **41**(5), pp. 451-457 (2010).
12. Francisco J, F., Sese, A. and Carretero-Gomez, J.M. "CONSRAT. construction sites risk assessment tool", *Safety Science*, **89**, pp. 338-354 (2016).
13. Liu, K. and Liu, W. "The development of EU law in the field of occupational health and safety: A new way of thinking", *Management and Labour Studies*, **40**(3-4), pp. 207-238 (2015).
14. Sijie, Z., Teizer, J., Lee, J.-K. and et al. "Building information modeling (BIM) and safety: Automatic safety checking of construction models and schedules", *Automation in Construction*, **29**, pp. 183-195 (2013).
15. Bruno, F. and Pasman, H. "Trends, problems and outlook in process industry risk assessment and aspects of personal and process safety management", In *Advances in Risk Management*, InTech (2010).
16. Freeman, M.D., Eriksson, A. and Leith, W. "Head and neck injury patterns in fatal falls: Epidemiologic and biomechanical considerations", *Journal of Forensic and Legal Medicine*, **21**, pp. 64-70 (2014).
17. Kartman, N.A. and Bouz, R.G. "Fatalities and injuries in the Kuwaiti construction industry", *Accident Analysis & Prevention*, **30**(6), pp. 805-814 (1998).
18. Kartman, N.A., Flood, I. and Kouشكی, P. "Construction safety in Kuwait: Issues, procedures, problems, and recommendations", *Safety Science*, **36**(3), pp. 163-184 (2000).
19. Kartman, N.A. "Integrating safety and health performance into construction CPM", *Journal of Construction Engineering and Management*, **123**(2), pp. 121-126 (1997).
20. Kartman, N.A. "Integrating safety and health performance into construction CPM", *Journal of Construction Engineering and Management*, **123**(2), pp. 121-126 (1997).
21. Suermann, P.C. and Issa, R.R.A. "Evaluating industry perceptions of building information modelling (BIM) impact on construction", *Journal of Information Technology in Construction (ITcon)*, **14**(37), pp. 574-594 (2009).
22. Azhar, S., Nadeem, A., Mok, J.Y.N. and Leung, B.H.Y. "Building Information Modeling (BIM): A new paradigm for visual interactive modeling and simulation for construction projects", In *Process., 1st International Conference on Construction in Developing Countries*, 1, pp. 435-446 (2008).
23. Vishal, S., Gu, N. and Wang, X. "A theoretical framework of a BIM-based multi-disciplinary collaboration platform", *Automation in Construction*, **20**(2), pp. 134-144 (2011).
24. John C, R. *The Image Processing Handbook*, CRC Press (2016).
25. Osama, A., Al Bataineh, M. and Abdel-Qader, I. "An imaging data model for concrete bridge inspection", *Advances in Engineering Software*, **35**(8-9), pp. 473-480 (2004).
26. Clive S, F. and Riedel, B. "Monitoring the thermal deformation of steel beams via vision metrology", *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, **55**(4), pp. 268-276 (2000).
27. Lange, J., Benning, W. and Siering, K. "Crack detection at concrete construction units from photogrammetric data using image processing procedures", In *ISPRS Commission VII Mid-Term Symposium Remote Sensing: From Pixels to Processes*, Enschede, Netherlands, pp. 493-496 (May 8, 2006).

28. Hyojoo, S., Choi, H., Seong, H. and et al. "Detection of construction workers under varying poses and changing background in image sequences via very deep residual networks", *Automation in Construction*, **99**, pp. 27-38 (2019).
29. Zhang, Z., Hamledari, H., Billington, S. and et al. "4D beyond construction: Spatio-temporal and life-cyclic modeling and visualization of infrastructure data", *Journal of Information Technology in Construction (ITcon)*, **23**, pp. 285-304 (2018).
30. Kyunghwan, K. "Statistical approach To design For fall prevention in construction", Wayne State University Theses (2015).